

FUNDACJA ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ul. Pomorska 93, tel. 58 24 06 22, 186
ul. Służby Politycznej
ul. 93, tel. 58 24 06 22, 186
www.zawacka.pl
58 24 06 22, 186
58 24 06 22, 186
1090 1506 0000 0000 5002 0244

Smiauski; popr. m. K: 338
18 VI 107 J.C.

Zieleniewska Barbara

87-300 Brodnica

Brodnica AK

++

Zieleniewska Marta WSR
ps. „Strzedcha”

K: 338/338 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Zieleniewska Marta.....

T: W-338/338 Pom......

Brodnica AK WSW.....

- I./1. Relacja *k. 2 s. 1-3*
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —
- II. Materiały uzupełniające relację —
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora *k. 1 s. 1-2*
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne ... —
- IV. Korespondencja —
- .....
- .....
- .....
- V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 19*
- VI. Fotografie *brak*

I/1 Relacja własna: - Zieleniewska Marta

- Informacja biograficzna o Marce Zieleniewskiej zawarta w liście swagierki Barbary Zieleniewskiej, Brodnica, 11 x 78, rękopis.

k. 1 s. 1-2

- Wyciąg z relacji 337 Pom. spisany przez p. E. Karwacką z listu Barbary ze Stawiniskich Zieleniewskiej, swagierki Marty Zieleniewskiej, rękopis.

k. 1 s. 3

Teraz w sprawie p. Byrkłaf
z Golebina. Przed chwilą znalaz-
łam list, który pisate Marta
Lielensowska (nie wiem do kogo)
miedzy innymi pisze, że dosta-
ła to smary Marty szalnio-
wa z wtorek dnia 10.01.45r. a porotali
wpienienci zostali to jest:
Dr. Mikutowski, Lidia Zakowska,
Adele Bybulska, Halinka Jaranka,
Opimionowa, Kuzmalowa, Głowacz-
ka, Mirka Karbowska, Byrkłaf
z Golebina i Franek Jarombowski.
Siostra Franka - Lucja wpr. -
wiedzia nie wiem do
Bydgoszy.

Brodnica, 11. X 78. 1

Kranowa

Pani Docent.

Proszę wybaczyć, że
dotychczas nie odpisałam, ponieważ
choroba moja i wyjazd na
wczasowe opóźniły moje
skrzynki -
Ocie: Marta Liel-
ensowska - siostra Władysław,
miata pseudonim: Aneka.
Ja - Barbara, nie miałam
pseudonimu, gdy pomaga-
łam mojemu w razie
jego nieobecności w domu.

Moje mojej pseud. Osa - był Izor-
nikiem z Jabłonowem. O tym

nie mam żadnej funkcji przezem

obarczał, wiecziata, Dornina

ciotka moja Kroniska nie była

aresztowana. Emarta w 19 Str.

mierskate w Brodnicy ul. Prykop 52.

Przeżył tam akt egony smartej

Władystaw i dawa, pdjicia,

moje nie na sw. przyducy.

Chciał tam jeszcze sproutować,

nie Władystawa nie pracowało

w "Buchstalle"; tylko w "Bodan-

amcie.

Podaje 2 adresy -

Elżbieta Kaminska Brod-

nica ul. Prykop 29 - poczet.

"Halina" pracowała w Władystaw-
ku w "Bolesławie".

Klara Konarska z domu
Kubranska poczet. "Foa"

Pracowała w Buchstalle -
Kraginska do Jarosławskich przytki.
obecnie mieszka w Brodnicy

ul. Matejki 66/10.

Do Władystaw "Dorniny"

ma ul. Prykop 52, sesto

prezident z Warszawy

p. Fikutowski podaje się że kapitan

Narazie to przytko.

W najbliższych dniach prześle

informacje (Kaide na oddziel-

nym arkuszu) o atonkach

rodiny Stawinski i Zielonowich
takie o p. Zakrawski

Przeżył tam perdecane podrozwine

Barbara Zielonowska

++ Marta Zieleniewska urodz. 29 lipca 1911 r. w Brodnicy,
zmarła 10 maja 1971 r. w Brodnicy.

po
siostrze
nie do
pewno

Ojciec Jan - budowniczy, matka Waleria z d. Wroniska
Była stanu wolnego, z zawodu pielęgniarka, pracowała
od 1945 r. w Szpitalu Rakietowym w Brodnicy.

Przed 1939 r. była w Osiatowie, tam pracowała
u lekarza (nie pamiętam).

W 1939 r. na wiosnie ewakuowana została wraz
z siostrą Władysławą do Łucka. W okresie transportu
była siostrą Czerwonego Krzyża.

Do powrocie przy końcu października 1939 r. pracowała
w „Arbeits Dienst” przy usprawnie i ożyciu białym.

W 1945 r. 3 stycznia awansowana została przez
Gestapo w Brodnicy. Zwolniona dnia 15.1.1945 r.

18.1.45
przepracowała
w Łucku z 11.1.45

Zamieszkała w Brodnicy przy ul. Pałkowskiej 52

Wywiad z Intn Barbarą ze Stawinolskiej Zieleniewskiej, nastąpił
Marty Zieleniewskiej, pisanego 11 X 1978 r.
[T.: Zieleniewska Władysława, Imię Brodnica, K-206]
Marta Zieleniewska, siostra Władysławy („Dziennik”) miała
pseudonim „Stracha”

III. / 1. Inne materiały dot. rodziny rektora: Zieleniewska
Marta:

- Informacje biograficzne o członkach rodziny Zieleniewskich z relacji zbiorowej K-206, rps. ksero.

k. 1 s. 1-2

Marta Zieleniewska urodzona

29 lipca 1911 roku w Brodnicy
 zmarła 10 maja 1971 r. w Brodnicy.
 Ojciec Jan - budowniczy, matka Waleria
 z d. Wroniska.

Była stanu wolnego, z zawodu
 pielęgniarka pracowała od 1945 r.
 w Pogotowiu Ratunkowym w Brodnicy.
 Przed 1939 r. była w Działdowie,
 tam pracowała u lekarza (nie pamiętam
 imienia). W 1939 r. po przesileniu ewakuowana
 została wraz z siostrą Władystawą
 do Łukki. W czasie transportu była
 siostrą czerwonego Józefa. Po powrocie
 przy końcu października 39 r. pracowała
 w "Arbeits Dienst" przy naprawie
 i sekcji bieliśmy. W 1945 3 stycznia
 aresztowana została przez Gestapo
 w Brodnicy. Zwolniona dnia 15.1.45 r.
 Zamieszkała w Brodnicy przy ul. Przykop 52

+ Jan Zieleniewski w 1939 r.
 pod Lochaczewem wzięty został do
 niewoli, wywieziony do Niemiec.
 Wrócił po pół roku.

że już koniec ze mną, tymczasem on
 najpokojniej pytał się, jak się może czuje.
 Kamień spałt mi z serca. Ale cały
 czas drżałam, czy nie pojawi się
 u nas. Łate sześcioletnie, może zaczął mi
 wymieść aparat (jakąś skrynkę) i Stuchawki
 i postawiłam jedną część w chłowiec
 u mojej mamy, drugą w pralni w piórze
 u ciotek. Stuchawki włożyłam u mnie
 w piwnicy pod wógiel. Te wszystkie lata
 operacji to ta niepewność, co będzie
 jutro. Jeden koszmar.

Barbara z d. Stawinska Zieleniewska
 ur. 4.11.1915 w Brodnicy. ul. D. Rynek 11.
 Ojciec Władysław Kępcis, matka Maria
 z domu Winiowice.

Mam wykształcenie średnie, pracowałam
 przed wojną w biurze Elektryczni Miejskiej
 w Brodnicy. do rozpoczęcia wojny.
 należałam do organizacji Z.H.P. -
 co do obrony kraju - to pełniłam
 funkcję dyżurnej przy telefonie
 na wypadek alarmu lotniczego.

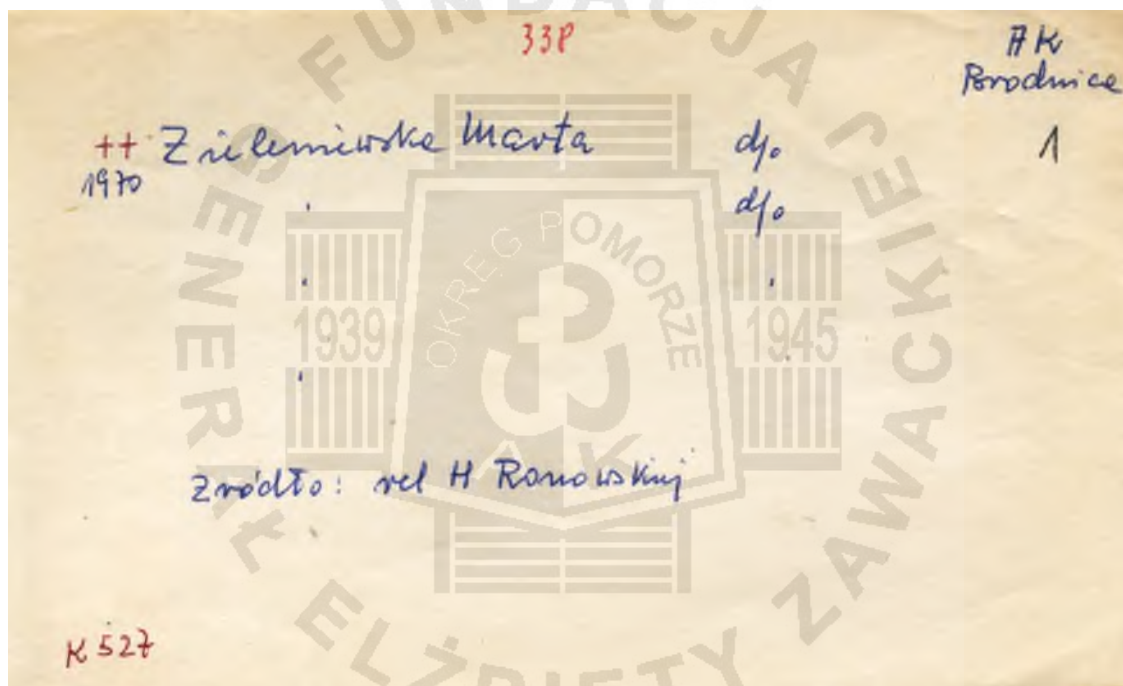
W 1941r. wzięłam za męża Jana
 Zieleniewskiego. Obecnie jestem

T. H. 338/338 Pom.

Lieleniewska Marta

Narwińskie karty informacyjne

k. 19

Zielonowoska Marta

Brodnice
FK 2

zob. vel Szymerek Stefania Brodnicie s.2

- 1) Szymerek St przewoziła z Ryprina meloniki
dla inop. Funtarlicego, które wyjechała
Marciu Zielonowoskiej
- 2) W czasie wojny w Marci Ziel znalazła
pudełko od tony do maszyn

32

Leżan Kamp 338 Porodnice 3
 +1 4 Zieleniwska ^{maria?} 5 Zieleniwska
 1971 6 Strzecha 7 Zieleniwska
 8 Jan ⁺¹⁹²⁴ i ⁺¹⁹²⁰ Waleria 9 nr 29 VII 1911 Porodnice
 2 ul. Wroniska
 10 Porodnice, Przykop 52 11. arent. 3I 1945 w
 240 dni 15I 45
 12. rel B Stawinskiy - Zieleniwskiy - Sosnowski
 ✓ brat B Finstorki
 rel. Rozstorki
 rel. B Gacy
 siostranka H Romosorki
 " " Zieleniwska Staworki, Przykop, Kwatery
 polk oddział

K 527; 19 005 K; verte

mel. Szwańcówka

M z z zarobku przygarnięcia
§ 1939 praca w Arbeitdienst przy naprawie kłosa

Int. Fintowka

znata z jako kłomierka w trójce J Karpowka, M Zile-
miwka, B Fintowka

mel. Rozładowka

była z nią w wyższym ¹⁴⁵ obie by pomiarowe na wstawi

mel. B Gacy

marzec 1939

Brodzice
17K U

++ Zielonowoska Marta. Strzelce /29 VII 1911 - 10 I 1944)
urodzona w Brodnicach jako córka kowalarniaka Janka Ziel.
i Heleny z d. Franislowej. Z powodu przebiegającej

W czasie okupacji niemieckiej w Brodnicach z powodu utraty pracy /Dariusz
zaproszony do pracy w ~~Brodnicy~~ była zatrudniona w fabryce amunicji WSK

do 2-2-1944.
Pełniła również funkcję „pobobli” oficera WSK w Brodnicach do 10 I 1944

Arrest. 3 I 1945. Zwolniona 15 I 45 z braku dowodów

Zielonowskie Morte

Brodnice
AK 5

z relacji z Wiśniczkiego (m 72) - brat młodszy
na polecenie M Zielonowskiego w pilotowaniu
przez powiat brodnicki do pow. rypińskiego
Niewiad AK

nr 336

(poc)

Brodnice

6

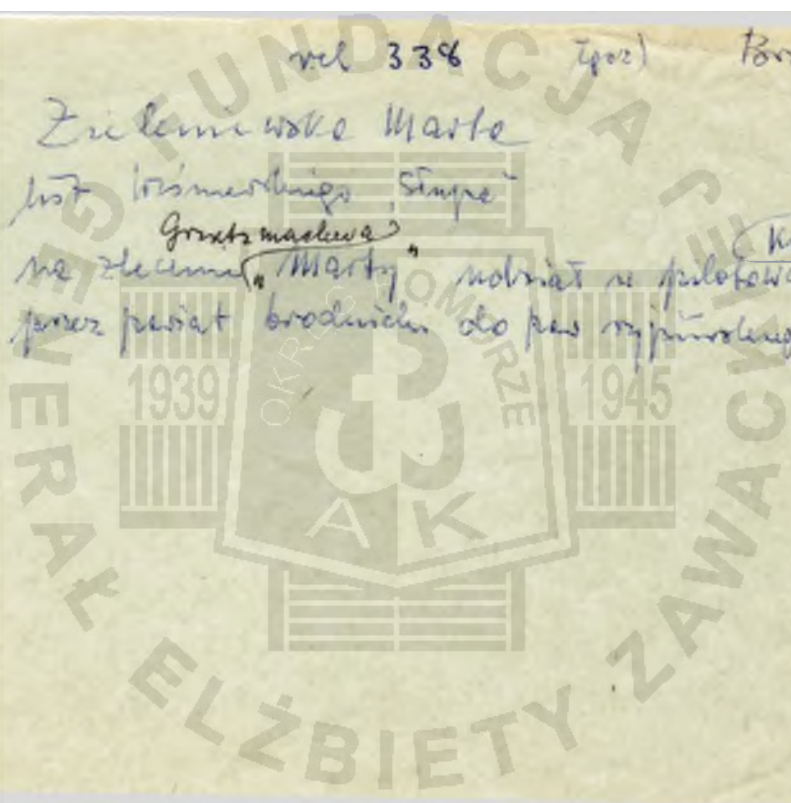
Zielonowskie Marce

list listowkowy Simple

Grochowska

na zielonowskie Marce ^{kwiecień} w dniach 1945

przez pięć brodnicko do pas wyjazdowego

Zieleniewska Marta

Zieleniewska Marta, ps "Strzecha", pielęgniarka, nie zamężna
ur. 29.07.1911 r. w Brodnicy, córka budowniczego Jana Z. i Walerii z d.
zmarła 10.05.1971 r. w Brodnicy Wrocław
zamieszkała w czasie okupacji w Brodnicy, ul. Przykop 52

W wrześniu 1939 r. w czasie transportu ewakuacyjnego była siostrą PCK

Zaprzyjęzona. Funkcja nieznana. Była siostrą "Darniny", k-dtki inspekt
WSK inspektoratu Brodnica.

Aresztowana 3.01.1945 r. przez Gestapo, zwolniona 15.01.1945 r.

Źródło: relacja szwagierki Barbary Stawińskiej-Zieleniewskiej

Brodnica
AK 8

ZIELENIEWSKA MARTA

AK

Członkini sekcji łączności Insp. Brodnica, tak jak: Władysława Zieleniewska, Leokadia Zofia Zakrzewska, Karbowska, Kosmalowa, Wiwatowska, Maria Lidia Zakrzewska, Halina Gaca, Lucja Jarzembowska, kurierka "Ewa" (Irena Jagielska), Ada Cybulska, pracownica apteki przy Dużym Rynku w Brodnicy (Franciszka Oziminowa), pracownica mleczarni z Golubia (Jadwiga Cyrklaf). Szefem sekcji, która liczyła ok. 20 os. był Franciszek Jarzembowski. Wszystkie te osoby, a także dra Wiwatowskiego aresztowano na przełomie 1944/45r. w związku z "tragedią pokrzydowską". Marcie Zieleniewskiej udało się przeżyć, natomiast większość z w/w osób wywieziono. Zmarła w 1975r.

T.: Zakrzewska Maria Lidia, Insp. Brodnica, k. I, 1/2.

MGr 1994.

Brodnica 9
AK

MARTA ZIELENIEWSKA

Aresztowana ok. 2.I.1945r. w związku z wyspą pokrzydowską i przebywająca w więzieniu w Brodnicy obok: Krystyny Kozłowskiej, Wandy Cybulskiej, Władysławy Zieleniewskiej, Haliny Gacy, Mirosławy Karbowskiej, Ożminowej, -pracownicy apteki w Brodnicy, Zofii Zakrzewskiej, (Adelajdy) Głowczewskiej), (Jadwigi) Cyrklaf, jej matki (Zofii) Cyrklaf, (Ireny) Wiwatowskiej (łącznie ok. 24 kobiet), Henryka Sitniewskiego, Bogdana Gacy, dra (Nikodema) Wiwatowskiego, Emila Tomczyka, (Jarzembowskiego) i in. mężczyzn. 16 lub 17 I.1945r. zwolniona z więzienia razem z (Zofią) Cyrklaf, Krystyną Kozłowską, Bogdanem Gacą i Emilem Tomczykiem po podpisaniu oświadczenia nieujawniania zadawanych podczas śledztwa pytań.

Zr.: rel. wł. Krystyny Kozłowskiej, teczka tejże, nr K-36⁶, I, k.6-8.

MGr Czerw. '84

Brodnico. 10
AK

MARTA ZIELENIEWSKA

Wprowadzona przez gestapowca do pomieszczenia w którym znajdowały się aresztowane przez brodnickie gestapo kobiety -w dniu 2.I.1945r., nie została wskazana przez (Irenę) Wiwatowską, którą zapytano "czy to ta?". Odpowiedź "to ona" padła ze strony Wiwatowskiej w kierunku wprowadzonej później Władysławy Zieleniewskiej.

Zr.: rel. wł. Krystyny Kozłowskiej, teczka tejże,
nr K-36⁶, I, k.6.

MGr Czern. 794

ZIELENIEWSKA MARTA PS STRZECHA

11

ur.29-7-1911 w Brodnicy

Ojciec Antoni-budowniczy

Matka Waleria z d.Wrońska

Zamieszkała w Brodnicy przy ul.Przykop 52

zawód -siostra PCK

Zaprzysiężona przez Fr.Jarzembowskiego, ps.Bluszcz, Sitko, szefa V-ki
insp.Brodnica

W czasie wojny zabrana do Arbeitsdienst i pracuje przy naprawianiu
bielizny.

Na terenie Brodnicy pełni funkcje łączniczki Bluszcz i insp.T.Fiutowskiego
ps.Bohusz, Ben.

Pracuje w opiece społecznej

T:. Zieleniewski M.Stawińska S t.Jagielska I.Zakrzewska Z.

Brodnica
AK

12

AK

ZIELENIEWSKA MARTA

Zieleniewska zlecała Zygmuntowi Wiśniewskiemu z
Brodnicy pilotowanie kurierów AK z pow. brodnic-
kiego do pow. rypińskiego.

T.: Wiśniewski Zygmunt, Insp. Brodnica, I, 1/iv.

MGr 1994

Brodnica
AK - PCK "

13

ZIELENIEWSKA (MARTA)

Aresztowana przez Gestapo 31. 1945r. razem z innymi członkami brodnickiego "PCK": Wandą Cybulską, 2 siostrami Zakrzewskimi, siostrą (Władystawą) Zieleniewską, Gaciągą, Martą Kosmularową, lek. Winiatowskim i jego żoną Winiatowską, być może Heleną Karowską, siostrą księżkę z Pokrzydowa (Adelajdą Głowczewską).

Źr.: Rel. Stefana Karbowskiego o Mirostawie, Karbowskiiej,teczka Mirostawy Karbowskiiej, nr K-240, I, k. 4v; tamże, I, k. 6v.

MGr VI 194

BRODNICA

14

ZIELENIEWSKA MARTA

8/11/94

Łob. 4. J. Jagielskiej - Nowak, Ko

Brodnica
WOK 15

Gielemievska charta

ps. "Stredna" jui 1. wozesnia 1939 r.
byla ewakuowana z siolki, pracow-
niekiem Prokuratury. W transporcie
pełniła funkcje sanitarskiej.
W konspiracji miała przydział do sekcji
sanitarnej WOK.

Wieluśm Pomocnicie ... s. 219, 221,

J.K. - 1994

1 . . . . . 2 338 3 Ak Produkcja
 Zieloniewska Maria Insp. "Browar" 16
 6 7
 8 9
 10 . . . . . 11 Arch. gruch. 44. 2000000,
 2 brzoła dowodow istny
 12. Z. Zamacha: 2 dziejow broduclowej Ak (iv)
 "Pohnydowska tragedia"
 2.M. byla etonkiny Pck i WSK arantowana
 po mynowiceni i jmes Bektowimie eteks andrs
 istnicia respota Pck. Byla norty referentki
 Sk Wladystaw Zieloniewskiej.

1. . . . . 2. . . . . 3 AK Produkcja
 4 Zieleniewska Marta 5 - - - - - Insp. "Browar"
 6 "Strzecha" 7 - - - - -
 8 - - - - - 9 - - - - -
 10 - - - - - 11 Arest, grud. 44 zwol-
 11a - - - - - sione z braku winy
- 12 Elżbieta Zawacka: "Zobiegom brodnickiej AK (II)
 "Przygotowanie do akcji "Bura"
 Nr. 82 "Nowe"
 Z. M. była brodnicką uczestniczką w sk. Dejadata
 w "PCK" aresztowana w grud. 44 z grupy
 ochotniczek "PCK" ewakuowana z braku winy.

Zieleniewska Marta „Stracha”
† - cymna w służbie zdrowia od 1939, Brodnica „PCK” 18
- sanitariuszka PCK u Brodnicy w czasie wojny

ob. Zowarka E., Z dziejów..., w: Ruch Oporu na Pomorzu..., t. 3, s. 156

IKM Bł.

FK 19
Brodnica

ZIELENIEWSKA Marta
ps. "Strzecha"

Seostna Władysława Zieloniewskiej, zaprzy-
siedzona przez Fr. Janzbovskiego ps. "Bluszcz", pieleg-
niarka z Alwodu, Ryuma o opiece społeczej
pamięta funkcję iścieńki Szkoły Dusz Brodnica

Zob. F. Dopus. Polnosciej, T. 2, str. 187
Fund "Archivum Sandomskie FK".
Jonin, 1996r.

W. Zieloniewska

Zieleniewska Barbara
87-300 Brodnica

K-338

Brodnica
AK

++ Zieleniewska Marta "strzecha"

Zieleniewska Marta ps. „Strzecha”

